

TUYÊN NGÔN

độc lập

HỒ CHÍ MINH

Tác giả

Hồ Chí Minh (1890 - 1969)

BẢN THÂN

- ★ **Tên:** Nguyễn Sinh Cung - Nguyễn Tất Thành - Nguyễn Ái Quốc - Hồ Chí Minh.
  - ★ **Quê:** xã Kim Liên, huyện Nam Đàn, tỉnh Nghệ An.
  - ★ **Những nét chính** trong cuộc đời:
    - 1910 Dạy học ở trường Dục Thanh (Phan Thiết).
    - 1911 Ra đi tìm đường cứu nước.
    - 1911-1941 Hoạt động CM ở nước ngoài, thành lập ĐCSVN ở Hồng Kông.
    - 1941-1945 Về nước lãnh đạo CM. 8/1945 đọc bản Tuyên ngôn độc lập, khai sinh nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.
    - 1945-1969 Lãnh đạo đất nước chống Pháp, Mĩ.
- Là Anh hùng giải phóng dân tộc; Danh nhân văn hóa thế giới.

SỰ NGHIỆP VĂN HỌC

- ★ **Quan điểm sáng tác**
Văn chương là vũ khí chiến đấu, có đối tượng và mục đích rõ ràng
Đề cao tính chân thật
Chủ trương viết cho dễ hiểu, cho thấm thía
- ★ **Sự nghiệp sáng tác** Đa dạng về thể loại, phong cách, ngôn ngữ
- ★ **Phong cách sáng tác** Đa dạng, thống nhất.
Truyện ký hiện đại, giản dị, sâu sắc.
Văn chính luận lập luận hùng hồn, chặt chẽ.
Thơ ca gồm 2 thể loại:
  - Thơ chữ Hán đậm chất cổ điển, hòa quyện giữa thép - tình, châm biếm, mang giá trị hiện thực và nhân đạo cao, vận động hướng về tương lai.
  - Thơ tuyên truyền giản dị, gần gũi...

BẾN SÔNG VĂN

Nguyễn Phước Hạnh / Cựu học sinh / 2018-2021

Tác phẩm

Tuyên Ngôn Độc Lập (1945)

HOÀN CẢNH SÁNG TÁC

19/8 Cách mạng tháng Tám thành công.

26/8 Bác từ Việt Bắc về Hà Nội, viết *Tuyên ngôn Độc lập* tại 48 Hàng Ngang.

2/9 bản *Tuyên ngôn Độc lập* được đọc tại quảng trường Ba Đình.

ĐỐI TƯỢNG VÀ MỤC ĐÍCH

Với đồng bào cả nước và nhân dân thế giới: tuyên bố sự ra đời của nước Việt Nam độc lập.

Với đế quốc Anh – Pháp – Mĩ: bác bỏ luận điệu xảo trá và âm mưu xâm lược nước ta.

GIÁ TRỊ TÁC PHẨM

★ **Giá trị lịch sử:** văn kiện lịch sử vô giá

- Chấm dứt hơn 1000 năm phong kiến.
- Chấm dứt hơn 80 năm là thuộc địa Pháp.
- Thành lập nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

★ **Giá trị văn học:** áng văn chính luận mẫu mực

- Lập luận chặt chẽ
- Luận điểm rõ ràng
- Dẫn chứng chính xác
- Lời lẽ hùng hồn

Đoạn 1

Cơ sở pháp lí chính nghĩa

NÊU
NGUYÊN
LÝ

1

Quyền **bình đẳng, tự do** và mưu cầu **hạnh phúc** của con người và các dân tộc trên **toàn thế giới**.

TIỀN
ĐỀ

2

Dựa vào 2 **bản tuyên ngôn** nổi tiếng của **Pháp và Mĩ**.

TÁC
DỤNG

3

Làm cơ sở lí luận để **khẳng định quyền** tự do, độc lập của dân tộc.

Tranh thủ sự ủng hộ của dư luận tiến bộ trên thế giới, ngấm tở ý dân tộc ta đứng về lẽ phải, về phía văn minh của nhân loại.

Đập tan luận điệu xảo trá của thực dân khi muốn tái xâm lược nước ta.

SÁNG
TẠO

4

Ý suy rộng của Bác là **phát súng mở đầu** cho các cuộc **cách mạng** của các nước thuộc địa, làm **sụp đổ chủ nghĩa thực dân** của đế quốc.

BẾN SÔNG VĂN

Nguyễn Phước Hạnh / Cựu học sinh / 2018-2021

Đoạn 3

Lời tuyên ngôn

- ★ **Chủ quyền dân tộc dựa trên 2 cơ sở pháp lí và thực tế** → không thể phủ nhận.
- ★ **Ý chí bảo vệ độc lập, tự do** của cả dân tộc bằng toàn bộ **vật chất lẫn tinh thần**.

NỘI DUNG

1

Ý nghĩa lịch sử

Khai sinh nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, mở ra kỷ nguyên độc lập tự do cho dân tộc.

Là *văn kiện lịch sử - chính trị* vĩ đại: đúc kết nguyện vọng sâu xa của cả nước.

Là *kết quả tất yếu* của quá trình đấu tranh.

2

Ý nghĩa văn học

Áng văn yêu nước lớn của thời đại, khẳng định nền độc lập tự do và quyền mưu cầu hạnh phúc của con người và mọi dân tộc, nêu cao truyền thống nhân đạo.

NGHỆ THUẬT

Tác phẩm văn chính luận *mẫu mực*.

Kết cấu *chặt chẽ*, lí lẽ *đanh thép*, thấu tình đạt lí.

Dẫn chứng *xác thực*, hình ảnh *phong phú*.

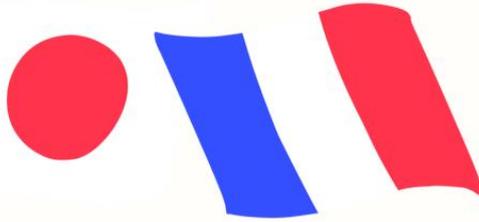
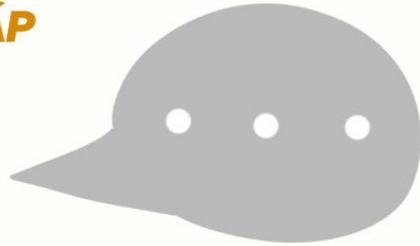
Đoạn 2

Cơ sở thực tế

TỔ CÁO TỘI ÁC THỰC DÂN PHÁP

Pháp kế công khai hóa

Bác đã lên án trên *mọi phương diện* (chính trị, kinh tế, văn hóa).

Pháp kế công bảo hộ

Bác vạch trần trong vòng 5 năm đã *bán nước ta 2 lần* cho Nhật.

Pháp khẳng định Đông Dương là thuộc địa

Bác nói rõ *nước ta giành độc lập* từ tay Nhật.

Pháp nhân danh Đồng Minh, tuyên bố Đồng Minh thắng Nhật thì Pháp có quyền lấy lại Đông Dương

Bác khẳng định *chỉ có Việt Minh đánh đuổi Nhật* và giành độc lập.

➔ **Bác bỏ mọi sự dính líu của Pháp ở nước ta.**

CA NGỢI NHÂN DÂN TA

★ **Khẳng định quyền hưởng tự do** của dân tộc Việt Nam (đại diện là Việt Minh): đứng về phe đồng minh để đánh Nhật; **giành chính quyền từ tay Nhật**.

★ **Khẳng định truyền thống nhân đạo** của nhân dân ta.

BẾN SÔNG VĂN

Nguyễn Phước Hạnh / Cựu học sinh / 2018-2021

SỰ NGHIỆP VĂN HỌC

Hoàn thành ô chữ dựa vào hiểu biết về **quan điểm sáng tác và di sản văn học** của Bác

- 1) Một trong những câu hỏi mà Bác đặt ra khi sáng tác là gì?
- 2) Tên chữ Hán của bài thơ Chiều tối
- 3) Tên tập thơ chữ Hán xuất sắc mà Bác sáng tác ở Trung Quốc
- 4) Tên áng văn chính luận mẫu mực có ý nghĩa khai sinh nước Việt Nam dân chủ cộng hòa
- 5) Tên tác phẩm lên án chính sách tàn bạo của Pháp đối với nhân dân các nước thuộc địa
- 6) Tên một bài thơ vừa có màu sắc cổ điển vừa mang tinh thần hiện đại thể hiện cảnh sinh hoạt khó khăn nhưng rất lạc quan
- 7) Tên truyện kí được Bác viết năm 1963
- 8) Tên bài thơ miêu tả cảnh thiên nhiên Việt Bắc lãng mạn thơ mộng và nỗi lòng của Bác trong đêm không ngủ
- 9) Tên bài thơ đồng thời cũng là đối tượng mà Bác rất quan tâm nhằm tuyên truyền cách mạng
- 10) Tên một tờ báo mà Bác gửi đăng các bài văn chính luận bằng tiếng Pháp
- 11) Trong sáng tác Bác luôn đề cao một trong những tính chất quan trọng của văn học, đó là tính chất nào?
- 12) Bác từng căn dặn các nhà văn: “ Phải miêu tả cho hay, cho chân thật và cho.....”

★ **TỪ KHOÁ CẦN TÌM** Phong cách nghệ thuật của Bác?

- 1) ○○○○★○○○○○○○
- 2) ○★
- 3) ○○★○○○○○○○○○○
- 4) ○○○○○○○○○★○○○○○
- 5) ○○★○○○○○○○○○○○○○○○○○○
- 6) ○○○○○○○○○○○★
- 7) ○○★○○○○○○○○○○○○○○○○○○
- 8) ○○○○○○○○★
- 9) ★○○○○○
- 10) ○○○○○★○
- 11) ○○○★○○○○
- 12) ○○○★○○○

Giới thiệu chung

- ★ Bản *Tuyên ngôn Độc lập* được ra đời trong hoàn cảnh thế giới và tình hình Việt Nam như thế nào?
- ★ Trình bày đối tượng và mục đích sáng tác của *Tuyên ngôn Độc lập*?
- ★ Xác định chủ đề của *Tuyên ngôn Độc lập*?
- ★ Nêu bố cục của *Tuyên ngôn Độc lập*?

Đọc hiểu văn bản

- Đoạn 1**
- ★ Vì sao Bác lại chọn bản *Tuyên ngôn Độc lập* của Mĩ và *Tuyên ngôn Nhân quyền - Dân quyền* của Pháp mở đầu cho bản *Tuyên ngôn Độc lập* của Việt Nam? Điều đó có tác dụng như thế nào?
  - ★ Em có nhận xét gì về cách lập luận của Bác trong đoạn văn này?
- Đoạn 2**
- ★ Bản *Tuyên ngôn Độc lập* đã vạch rõ tội ác về nhiều mặt của thực dân Pháp. Hãy phân tích, chứng minh qua nghệ thuật lập luận sắc sảo và giọng văn đanh thép của tác giả?
  - ★ Bác đã chứng minh: Việt Minh đã thể hiện tư cách chính nghĩa như thế nào trong quá trình lãnh đạo nhân dân giành chính quyền?
- Đoạn 3**
- ★ Đoạn văn: “Bởi thế...đất nước Việt Nam” là lời tuyên bố với ai? Tuyên bố về những điều gì? Nhận xét cách sử dụng từ ngữ “thoát li hẳn, xóa bỏ hết, xóa bỏ tất cả” và hiệu quả diễn đạt?
  - ★ Bác đã ràng buộc dư luận thế giới bằng cách nào khi viết “Chúng tôi....độc lập”?
  - ★ Đoạn cuối Bác đã tuyên bố về điều gì? Điều đó đã được chứng minh như thế nào trong thực tế đấu tranh?

Tổng kết

- ★ Nêu các giá trị của bản *Tuyên ngôn Độc lập*?
- ★ So sánh *Tuyên ngôn Độc lập* với các bản tuyên ngôn của Việt Nam trước đó?

Luyện tập - Củng cố

- ★ Vẽ sơ đồ kết cấu của văn bản *Tuyên ngôn Độc lập*?
- ★ Từ *Tuyên ngôn Độc lập* - Hồ Chí Minh, anh/chị có suy nghĩ gì về độc lập, tự do trong thời đại ngày nay đối với dân tộc và mỗi cá nhân (viết đoạn văn 10 – 15 câu)